

AMMATILLISEN PERHEKOTI LYHDYN OMAVALVONTASUUNNITELMA

SISÄLTÖ

AMMATILLISEN PERHEKOTI LYHDYN OMAVALVONTASUUNNITELMA	0
1 PALVELUNTUOTTAJAA KOSKEVAT TIEDOT	1
2 OMAVALVONTASUUNNITELMAN LAATIMINEN	1
Hyvää kohtelua koskeva suunnitelma on omaevalvontasuunnitelman liitteenä.	2
3 TOIMINTA-AJATUS, ARVOT JA TOIMINTAPERIAATTEET	2
4 OMAVALVONNAN TOIMEENPANO	7
5 ASIAKKAAN ASEMA JA OIKEUDET	12
6. PALVELUN SISÄLLÖN OMAVALVONTA	19
7 ASIAKASTURVALLISUUS	21
8 ASIAKAS- JA POTILASTIETOJEN KÄSITTELY JA KIRJAAMINEN	23
9 YHTEENVETO KEHITTÄMISSUUNNITELMASTA.....	24
10 OMAVALVONTASUUNNITELMAN SEURANTA	25

1 PALVELUNTUOTTAJAA KOSKEVAT TIEDOT

Palveluntuottaja

Nimi: Ammatillinen perhekoti Lyhty Ay   Y-tunnus 2029673-4

Hyvinvointialue Varsinais-Suomen hyvinvointialue

Toimintayksikkö/palvelu

Nimi: Ammatillinen perhekoti Lyhty

Osoite: Hakolantie 22 31400 Somero

Sijaintikunta: Somero

Palvelumuoto: Luvanvarainen ammatillinen perhehoito/ sijaishuolto

Asiakaspaikkojen määrä: viisi

Vastuuhenkilö: Anni Lindgren

Puhelin: 040-7204365

Sähköposti: anni@perhekotilyhty.fi

Yksityisten palveluntuottajan lupatiedot

Aluehallintoviraston lupa myönnetty:

- 5.6.2006   Lupa yksityisten sosiaalipalvelujen antamiseen/ yksityinen lastensuojelulaitos
- 27.6.2011   Lupa Yksityisen sosiaalipalvelutoiminnan muuttamiseen: Lastensuojelun laitoslupa muuttaminen ammatillisen perhekodin toimintaluvaksi

Alihankintana tuotetut palvelut:

Perhekoti ei käytä alihankkijoita.

2 OMAVALVONTASUUNNITELMAN LAATIMINEN

Omavalvonnan suunnittelusta vastaava henkilö tai henkilöt

Perhekoti Lyhdyn vakituinen henkilöstö: Anni ja Janne Lindgren sekä Eija Kasvinen

Omavalvonnan suunnittelusta ja seurannasta vastaa

Anni Lindgren p. 040-7204365 anni@perhekotilyhty.fi

Omavalvontasuunnitelman seuranta

Ammatillinen perhekoti Lyhty Omavalvontasuunnitelma

Omavalvontamme on jatkuvaa. Omavalvontaan liittyvät havainnot tuodaan aina esille vastuuhenkilölle Anni Lindgrenille. Kaikki huomiot ja havainnot käydään läpi, arvioidaan niiden kiireellisyys / vakavuus ja päätetään mihin toimenpiteisiin niiden osalta ryhdytään. Nämä havainnot kirjataan myös aina omavalvonnan seurantavihkoon ja Anni koostaa ne viralliseen omavalvonnan seurantalomakkeeseen. Neljän kuukauden välein Anni Lindgren laatii kirjallisen raportin siitä, miten omavalvontaa on neljän kuukauden aikana suoritettu ja miten mahdollisia epäkohtia/poikkeamia on käsitelty ja mihin toiminnan muutoksiin niiden johdosta on päädytty. Kirjauksissa ei saa näkyä salassa pidettävää tietoa.

Tämän omavalvontaan liittyvän suunnitelman ajantasaisuudesta huolehditaan niin, että se päivitetään aina kun toiminnassa tapahtuu palvelun laatuun ja asiakasturvallisuuteen liittyviä muutoksia tai vähintään kerran vuodessa käydään suunnitelma yhdessä läpi ja tehdään tarvittavat päivitykset.

Missä yksikön omavalvontasuunnitelma on nähtävillä?

Omavalvontasuunnitelma on nähtävillä Perhekoti Lyhdyn keittiössä olevassa kansiossa sekä Lyhdyn kotisivuilla (www.perhekotilyhty.fi)

Omavalvontasuunnitelmaan sisältyvä hyvää kohtelua koskeva suunnitelma

Laadittu pvm. 5.4.2021   Tarkistettu viimeksi pvm. 5.4.2024

Hyvää kohtelua koskeva suunnitelma on omavalvontasuunnitelman liitteenä.

3 TOIMINTA-AJATUS, ARVOT JA TOIMINTAPERIAATTEET

Toiminta-ajatus

Perustehtävänäemme Lyhdyssä on hoitaa ja kasvattaa perhekotiimme sijoitettuja lapsia. Lapsi saa meillä kasvaa turvallisessa, rakastavassa ja häntä kunnioittavassa perheessä sekä elää maatilallamme rauhallisessa, virikkeellisessä ympäristössä.

Päämääränäemme on lapsen psyykinen ja sosiaalinen eheytyminen sekä fyysinen hyvinvointi. Perhekodin arki ja yhdessä eläminen perustuu jokaisen lapsen yksilöllisten tarpeiden huomiointiin, hoitoon, huolenpitoon. Se koostuu turvallisten aikuisen läsnäolosta ja tuesta, säännöllisestä päivärytmistä, koulunkäynnistä, harrastuksista ja yhdessäolosta. Elämme mahdollisimman normaalia perhe-elämää. Se luo edellytykset turvalliselle kiintymykselle. Pidämme tärkeänä kanssakäymistä biologisten vanhempien ja muiden lapsen hyvinvoinnin kannalta tärkeiden yhteistyötahojen kanssa.

Tavoitteellisen ja ammatillisen työotteen myötä autamme lasta eheytyään ja kasvaamaan omaan tahtiinsa kohti nuoruutta ja aikuisuutta, opetellen samalla niitä elämisen taitoja, joita hän itsenäistyttyään tarvitsee.

Toimintaa ohjaavat sosiaali- ja terveydenhuollon lainsäädäntö:

Ammatillinen perhekoti Lyhty Omaohjelmasuunnitelma

- Lastensuojelulaki (417/2007)
- Laki lapsen huollosta ja tapaamisoikeudesta (190/2019)
- Laki sosiaalihuollon ammattihenkilöistä (817/2015)
- Sosiaalihuoltolaki (30.12.2014 /1301)
- Perhehoitolaki (263/ 2015)
- Laki sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista (812/2000)
- Laki lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä (504/2002)
- Laki yksityisistä sosiaalipalveluista (922/2011)
- Kansainväliset ja pohjoismaiset sopimukset lapsen asiassa
- EU:n tietosuojalaki 25.5.2018
- Kansallinen tietosuojalaki 2019
- Julkisuuslaki (621/1999)
- Asiakastietolaki (784/2021)

Toimintaa ohjaavat arvot ja toimintaperiaatteet

Perhekoti Lyhdyn toiminnan taustalla vaikuttavat arvot, jotka pohjautuvat lastensuojelun yleisiin arvoihin:

- Kunnioitus lasta, hänen perhettään sekä työtoveria kohtaan. Emme hyväksy alistamista, nöyryytystä tai loukkaamista.
- Oikeudenmukaisuus, jolla tarkoitamme oikeudenmukaisesti perusteltuja ratkaisuja sekä kaikkien tasavertaista kohtelua.
- Johdonmukaisuus, jolla tarkoitamme henkilökunnan yhteistä linjaa lasten kanssa toimiessa.
- Luottamus, jolla tarkoitamme luottamista lapseen ja aikuisten olemista luottamuksen arvoisina.
- Jatkuvuus, jolla tarkoitamme tuttuja, vakituisia, tehtäväänsä sitoutuneita aikuisia lapsen lähellä ja pitkäjänteisten suunnitelmia.
- Suvaitsevaisuus, jolla tarkoitamme erilaisuuden hyväksymistä ympärillämme.
- Yksilöllisyys, jolla tarkoitamme yksilöllisyyden huomioimista.
- Ammatillisuus, jolla tarkoitamme ammatillista työtettä hoito- ja kasvatustyössä.

Hoito- ja kasvatustyötämme ohjaavat seuraavat periaatteet:

Lapsilähtöisyys
Ymmärrys
Hoito ja huolenpito
Turvallisuus
Yhteisöllisyys.

Periaatteet toteutuvat käytännön työssä seuraavasti:

Lapsilähtöisyys perhekodin arjessa

- Lapsi kuuluu perheeseemme yhtenä sen tärkeänä jäsenenä.
- Lapsen etu on kaikessa ensisijaisena. Teemme sinnikkäästi töitä sen eteen, että se tulee huomioiduksi kaikissa lasta koskevissa ratkaisuissa.
- Huolehdimme siitä, että lapsi pääsee osallistumaan häntä koskeviin asioihin ja päätöksiin hänen ikä- ja kehitystasoansa vastaavalla tavalla.
- Olemme kiinnostuneita lapsen asioista. Osoitamme sen kuuntelemalla häntä, hänen mielipiteitään, tunteitaan ja tarpeitaan. Joskus voi mennä pitkään, ennen kuin lapsi rohkaistuu kertomaan omia tarpeitaan. Pyrimme kaikin keinoin auttamaan/ helpottamaan lasta siinä.
- Kohtelemme lapsia tasavertaisesti huomioiden jokaisen myös yksilönä. Se mikä on yhdelle hyvä ei välttämättä ole sitä toiselle.
- Huomioimme kaikessa toiminnassamme lapsen ikä- ja kehitystason ja huolehdimme siitä, että jokainen lapsi saa tukea ja apua läsnä olevalta aikuiselta tarpeidensa mukaan. Näin jokainen saa kannettavakseen vastuuta sopivasti, eikä kellekään vaadita enempää, kuin hänen on mahdollista kantaa.

Ymmärrys perhekodin arjessa

- Osoitamme ymmärrystä lasta kohtaan hänen yksilöllisessä tilanteessaan sekä hyväksymme kaikki hänen tunteensa, joita lapsessa herää. Sallimme hänen purkaa pahaa mieltään ja ilmaista kaikenlaisia tunteitaan. Autamme lasta myös tunnistamaan erilaisia tunteita.
- Kerromme ja osoitamme lapselle, että hän on meille tärkeä ja että hyväksymme hänet varauksetta, vaikka hänen kaikkia tekojansa emme aina hyväksyisikään.
- Kuuntelemme ja huomioimme lapsen. Kysymme joka päivä lapselta hänen kuulumisensa ja huomioimme lapsen esille tuomat murheet ja ilot.

Hoito ja huolenpito perhekodin arjessa

Hoitoon ja huolenpitoon sisältyy hoito- ja kasvatussuunnitelmien laatiminen, lapsen perustarpeista huolehtiminen, koulunkäynnin tukeminen ja vapaa-ajan sekä harrastus- ja viriketoiminnan järjestäminen:

Hoito- ja kasvatussuunnitelman laatiminen

- Laadimme lapselle hoito- ja kasvatussuunnitelman hänen yksilöllisiä vahvuuksiaan ja voimavarojaan hyödyntäen.
- Laadittu suunnitelma toimii lapsen hoidon ja kasvatuksen perustana. Seuraamme ja kirjaamme lapsen kehitystä, kasvamista ja päivittäistä toimintaa hoito- ja kasvatussuunnitelmassa asetettujen tavoitteiden pohjalta.
- Huomioimme lapsen yksilölliset tarpeet ja kehityshaasteensa ja pyrimme vastaamaan niihin parhaalla mahdollisella tavalla.

Ammatillinen perhekoti Lyhty Omaavontasuunnitelma

- Hyödynnämme kaiken käytössämme olevan palveluverkoston lapsen tarpeiden mukaisesti ja teemme tiivistä yhteistyötä lapsen tukiverkoston kanssa.

Perustarpeista huolehtiminen

- Huolehdimme lapsen fyysisestä hyvinvoinnista,
- Noudatamme ja edistämme terveellisiä elämäntapoja.
- Vietämme strukturoitua arkea. Noudatamme säännöllistä päivärutmiä. Rakennamme päivän ohjelman heräämiseen, aterioiseen, peseytymiseen, koulutöiseen, harrastukseen, kotitöiseen, ruutuaikoiseen ja leppäämiseen ym. lasten ikä- ja kehitystaso sekä yksilölliset tarpeet huomioiden.
- Huolehdimme siitä, että lapsi saa riittävästi/ravitsevaa ruokaa, riittävästi lepoa, ulkoilua ja liikuntaa.
- Huolehdimme lapsen puhtaudesta, asianmukaisesta vaatetuksesta.
- Huolehdimme siitä, että lapsi saa tarpeidensa mukaista terveyden- ja sairaudenhoitoa sekä muun mahdollisen tuen hänen kasvuunsa ja kehitykseensä liittyen.
- Huolehdimme lapsen psyykkisestä hyvinvoinnista.
- Kannustamme ja ohjaamme lapsia itsestä ja hyvinvoinnistaan huolehtimiseen.
- Osoitamme lapselle kaikin tavoin, että hänestä huolehditaan, välitetään ja häntä rakastetaan.
- Rohkaisemme ja kannustamme lasta huomaamaan omat vahvuutensa. Annamme runsaasti positiivista palautetta lapsen onnistumisista.
- Huolehdimme siitä, että lapsi saa myös herkutella ja nauttia mukavista juhlahetkistä. Vietämme karkkipäivää pääasiassa viikonloppuisin, mutta herkuttelemme kohtuudella muulloinkin. Vietämme lasten nimppareita ja synttäreitä ja juhlistamme kalenterivuoden juhlapäiviä nauttimalla niihin kuuluvista herkuista.
- Noudatamme Tv-ohjelmien, pelien, netin sekä erilaisten ladattavien sovellusten osalta suositusikärajoja. Autamme, neuvomme, ohjaamme ja valvomme lapsen puhelimen, tabletin tms. laitteen käyttöä. Tarvittaessa teemme laitteiden käytöstä yksilöllisiä, lapsen kehitystä ja hyvinvointia tukevia sopimuksia. Ts. käyttöä rajataan niiltä osin, kuin se on lapsen suotuisan kehityksen kannalta tarpeellista/välttämätöntä.
- Rajaamme lasten ruutuaikaa tarpeen mukaan ja ikätasoisesti. Arkisin pienempien lasten ruutuaika (TV, pelit, netti) on päivästä ja muusta ohjelmasta riippuen yhteensä 2-3 h. Viikonloppuisin ruutuaika voi olla pidempi.
- Huolehdimme lapsen sosiaalisesta hyvinvoinnista.
- Tuemme lasta hänen kaveriesioissaan ja muissa sosiaalisissa suhteissaan.
- Harjoittemme vuorovaikutustaitoja ja hyviä käytöstapoja.
- Ohjaamme lasta vastuullisuuteen, muiden kunnioittamiseen, rehellisyyteen, toisten huomiointiin

Lapsen koulunkäynnin tukeminen

Ammatillinen perhekoti Lyhty Oma-ohjautuvuus

- Huolehdimme siitä, että lapsi saa koulunkäyntiinsä hänen tarvitsemansa riittävän tuen.
- Autamme ja tuemme lasta hänen koulutyössään hänen tarpeidensa mukaisesti.
- Teemme tiivistä yhteistyötä lasten koulujen kanssa.

Lapsen vapaa-ajan sekä harrastus- ja viriketoiminnan järjestäminen

- Kannustamme ja ohjaamme lapsia niin sisä- kuin ulkopuuhasteluihin: leikkeihin, peleihin, rakenteluun, lukemiseen, musiikin kuunteluun, askarteluun, majanrakennukseen, pyöräilyyn, uimiseen, hiihtämiseen, retkeilyyn jne. Lapsilla on mahdollisuus opetella myös moottoriajoneuvojen, kuten mopon, mönkijän, traktorien ja peltoautojen käsittelyä ja niiden huoltamista sekä nikkarointia ja muita käden- taitoja.
- Autamme lasta löytämään hänelle sopivan mieleisen harrastuksen ja kannustamme häntä pitkäjänteisyyteen harrastustoiminnassa.
- Teemme yhdessä erilaisia retkiä ja lomamatkoja.
- Maksamme lapsille kuukausirahaa ikätasoisesti. Kuukausirahat on tarkoitettu lapsen omaan vapaaseen käyttöön. Ohjaamme ja opastamme hankinnoissa tarpeen mukaan.

Turvallisuus

- Huomioimme kaikessa toiminnassa fyysisen ja psyykkisen turvallisuuden.
- Huolehdimme perhekotiympäristömme turvallisuudesta
- Takaamme lapselle turvallisen kodin ja perheen, jossa luotettavat aikuiset ovat läsnä auttajina ja ohjaajina.
- Asetamme lapselle turvalliset rajat ja toimimme johdonmukaisesti.
- Huolehdimme arjen sääntöjen ja sopimusten noudattamisesta sekä säännöllisten rutiinien jatkuvuudesta.
- Valvomme lasten leikkejä ja puuhastelua ikä- ja kehitystason sekä lasten yksilöllisten tarpeiden mukaisesti.

Yhteisöllisyys

- Opettelemme päivittäin yhdessä elämisen taitoja: toisten huomioimista, ongelmien ja ristiriitatilanteiden ratkaisemista sekä sääntöjen ja yhteisesti tehtyjen sopimusten noudattamista.
- Ohjaamme lasta vastuullisuuteen. Tämä merkitsee huolehtimista omista tavaroista /tehtävistä ja vastuun kantamista omista teoistaan ikä- ja kehitystasoisesti.
- Lapsi kasvaa vastuullisuuteen myös osallistumalla kodin-, puutarhan-, kasvimaan- ja eläintenhoitoon sekä maatalouteen liittyviin pienimuotoisiin askareisiin.

Toiminnan taustalla vaikuttavat säädökset ja kriteerit

Perhekotimme toimintaa ohjaavat sosiaali- ja terveydenhuollon lainsäädäntö:

- Lastensuojelulaki (417/2007)
- Laki lapsen hoidosta ja tapaamisoikeudesta (190/2019)
- Laki sosiaalihuollon ammattihenkilöistä (817/2015)
- Sosiaalihuoltolaki (30.12.2014 /1301)
- Perhehoitolaki (263/ 2015)
- Laki sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista (812/2000)
- Laki lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä (504/2002)
- Laki yksityisistä sosiaalipalveluista (922/2011)
- Kansainväliset ja pohjoismaiset sopimukset lapsen asiassa
- EU:n tietosuojasäädös 25.5.2018
- Kansallinen tietosuojalaki 2019
- Julkisuuslaki (621/1999)
- Asiakastietolaki (784/2021)

4 OMAVALVONNAN TOIMEENPANO

RISKIENHALLINTA

Riskienhallinnalla pyrimme ennakoinnilla välttämään kaikki asiakasturvallisuutta ja henkilöstön hyvinvointia ja terveyttä sekä koko perhekodein toimintaa vaarantavat epäkohdat. Riskienhallinta on osa jokapäiväistä arjen työtämme. Sen perustana on tekemämme mahdollisten riskien tunnistustyö ja riskien todennäköisyysarviointi.

Omien jokapäiväisten havaintojen lisäksi riskejä koskevaa tietoa voi saada esimerkiksi yhteistyökumppaneilta, keräämämme asiakaspalautteesta, valvontakäynneistä.

Riskienhallinnan järjestelmät ja menettelytavat

Pyrimme tunnistamaan jo ennalta riskit ja kriittiset työvaiheet, joissa toiminnalle asetettujen vaatimusten ja tavoitteiden toteutuminen voi olla vaarassa. Näin pystymme toimimaan suunnitelmallisesti epäkohtien ja todettujen riskien poistamiseksi tai minimoimiseksi.

Riskienhallinnan työkaluna käytämme riskienhallintakarttaa, riskimatriisia ja riskien kirjaamislomaketta (liitteenä).

Riskikartta auttaa meitä tunnistamaan toimintaamme liittyviä mahdollisia riskejä, arvioimaan niiden esiintymistä, todennäköisyyttä ja niiden aiheuttamia todennäköisiä seurauksia.

RISKIKARTTA

ULKOISET RISKIT	SISÄISET RISKIT			ULKOPUOLISILLE AIHEUTETUT RISKIT
Ulkoiset riskit: Onnettomuudet epidemiat ja pandemiat Luonnon ilmiöiden aiheuttamat riskit Rikollisuus Yhteiskunnalliset riskit Lainsäädäntö Talousnäkömät Rahoitus Verotus Kehitystrendit Politiikka	Toimintariskit Hoitoprosessit Turvallisuuskulttuuri Laadunhallinta Tietojärjestelmähäiriöt Tietosuojat Toiminnan organisointi Päätöksenteko Johtaminen Toiminnan jatkuvuus Logistiikka	Henkilöriskit Ylikuormitustekijät Puutteelliset työolot Puutteelliset työvälineet Fyysinen väkivalta Psyykkinen väkivalta Osaaminen Henkilöstön saavuus Avainhenkilöt Henkilöriiriidat Työhönotto Työsuhteiden päättyminen Työsopimukset Tahalliset vahingon teot Tahattomat vahingon teot Inhimilliset virheet Työhön liittyvä matkustaminen	Toimitilariskit Pelastussuunnittelu Rakenteellinen ja tekninen palontorjunta Fyysinen esteettömyys Toimitilojen järjestys ja siisteys Toimitilojen sijainti Sähkölaitteet Tuhopoltot Vesivahingot Ilkivalta Kiinteistö ja turvatekniikka Kemikaalit ja jätteet Polttoaineet Kiinteistön huolto ja kunnossapito	Asiakkaalle aiheutetut riskit Vahingot Virheet Viiveet Tapaturmat Katoamiset Toiminnasta aiheutuvat riskit ympäristölle luonnolle väestölle sidosryhmille rakennuksille

Riskikartan avulla pyrimme tunnistamaan ne riskit, jotka vaativat toimenpiteitä.

Riskien suuruutta arvioimme sen mukaan, **kuinka todennäköinen tai usein toistuva riski on ja kuinka paljon parannettavaa sen hallinnassa on**

- Tapahtuma on erittäin epätodennäköinen, asia on hallinnassa, ongelmia ei ole esiintynyt
- Tapahtuma epätodennäköinen, asia riittävästi hallinnassa. Ongelmia on esiintynyt vähäisessä määrin tai ei ollenkaan
- Tapahtuma mahdollinen, asian hallinnassa jonkin verran parannettavaa, ongelmia on esiintynyt
- Tapahtuma todennäköinen, sattuu tosinaan, silloin tällöin. Hallinnassa parannettavaa, ongelmia esiintyy.
- Tapahtuma todennäköinen tai usein toistuva. Hallinnassa paljon parannettavaa

SEKÄ

Riskin suuruutta arvioidaan sen mukaan, **mitä seurauksia riskistä voi aiheutua.**

- Vähäiset seuraukset
- Lievät seuraukset
- Merkittävät seuraukset
- Vakavat seuraukset
- Erittäin vakavat seuraukset

Ammatillinen perhekoti Lyhty Omavalvontasuunnitelma

Arvioituumme riskien todennäköisyyden, vaikuttavuuden ja mahdollisten seurausten vakavuuden, teemme suunnitelman toimenpiteistä niiden korjaamiseksi. Mitä todennäköisempi riski on kyseessä ja mitä vakavammat seuraukset siitä voi aiheuta, sen tärkeämpää on puuttua tapahtumaan/tilanteeseen välittömästi. Kaikkiin riskeihin reagoidaan, ne käsitellään ja suunnitellaan toimenpiteet niiden poistamiseksi. Mietitään toimenpiteet, laaditaan aikataulu ja nimetään vastuhenkilö.

Käytössämme on riskien/epäkohtien/poikkeamien kirjaamislomake, johon kirjaamme todetut riskit/epäkohdat/poikkeamat, sekä toimenpiteet niiden poistamiseksi. Lomakkeelle kirjataan myös toteutusaikataulu ja vastuhenkilö, sekä ajankohta milloin asia on saatu hoidettua ja kenelle asiasta on tiedotettu.

Riskikartan lisäksi käytämme erityisesti työntekijöiden työhyvinvointiin ja työterveyteen liittyvää riskienhallintaan Arkiarvi-sovellusta. (www.arkiarvi.fi)

Riskien todennäköisyysarvion perusteella olemme laatineet asiakasturvallisuutta ja toimintaamme mahdollisesti vaarantavien riskien varalle mm. seuraavat kirjalliset suunnitelmat/ toimintaohjeet:

Laaditut toimintaa ohjaavat suunnitelmat:

- Asiakasturvallisuus ja pelastussuunnitelma+ poistumisturvallisuusselvitys
- Lääkehoitosuunnitelma
- Pehdytyssuunnitelma
- Omavalvontasuunnitelma hygieniaan, siivoukseen, ruoka- pyykki- ja jätehuoltoon
- Tietoturvasuunnitelma, Tietosuoja- ja rekisteriselosteet
- Hyvää kohtelua koskeva suunnitelma
- Valmiussuunnitelma

Laaditut toimintamallit ja ohjeet:

- Yleiset toimintaohjeet turvallisuudesta huolehtimiseen
- Toimintaohje tulipalotilanteessa
- Toimintaohjeet tapaturmatilanteessa
- Toimintaohjeet sairaskohtauksissa
- Toimintaohje uhkaavan henkilön kohtaamistilanteessa
- Toimintaohje yleisen vaaramerkin yhteydessä
- Toimintaohje Kaasu- ja säteilyvaaratilanteissa
- Ensiapuohjeet tajuttomalle
- Elvytysohjeet
- Ensiapuohjeet tukos hengitysteissä
- Ensiapuohje myrkytystilanteessa
- Toimintamalli sääntöjen vastaiseen toimintaan,
- Toimintamalli väkivaltaisesti käyttäytyvän lapsen kohdalla,
- Toimintamalli päihteiden käyttöön puuttumisesta,
- Toimintamalli lapsen karkaamistilanteessa,

Ammatillinen perhekoti Lyhty Omavalvontasuunnitelma

- Toimintaohje asiakkaan epäasiallista kohtelua havaitessa,
- Toimintaohje sosiaalihuollon henkilökunnan ilmoitusvelvollisuudesta.
- Menettelyohjeet koskien tietosuoja/ henkilötietojen käsittelyä
- Menettelyohjeet riskien hallintaan

Yksi tärkeä tekijä ennakoivassa riskienhallinnassa on, että jo sijoituksen valmisteluvaiheessa käytämme erityistä harkintaa arvioidessamme perhekotimme soveltuvuutta jokaisen lapsen kohdalla. Lyhdyllä ei ole resursseja hoitaa lapsia, joilla on päihde- tai vakava mielenterveysongelma tai joka käyttäytyy väkivaltaisesti.

Riskienhallinnan työnjako

Perhekoti Lyhdyn vanhemmat Anni ja Janne Lindgren huolehtivat omavalvonnan ohjeistamisesta ja järjestämisestä sekä siitä, että työntekijöillä on riittävästi tietoa turvallisuusasioista ja että siihen osoitetaan riittävästi voimavaroja. Riskienhallinta vaatii sitoutumista ja aktiivisia toimia koko henkilökunnalta. Perhekodin vastuuhenkilö huolehtii siitä, että kaikki työntekijät tulee perehdytetyksi omavalvonnan periaatteisiin ja toimeenpanoon sekä tietoisiksi henkilökunnalle laissa asetettuun velvollisuuteen ilmoittaa asiakasturvallisuutta koskevista epäkohdista ja niiden uhista. Riskienhallinnan luonteeseen kuuluu, ettei työ ole koskaan valmista.

Menettelyohjeet riskien hallintaan/ Omavalvontaan

1. Pyri tunnistamaan ja ennaltaehkäisemään mahdolliset vaarat /riskit ja epäkohdat ja arvioi niiden vakavuus ja todennäköisyys.
2. Jos epäkohta/ mahdollinen epäkohta ilmaantuu, ilmoita siitä viipymättä perhekodin vastuuhenkilölle/koko työyhteisölle.
3. Havaittu epäkohta käsitellään viipymättä.
4. Havaittu epäkohta kirjataan seurantavihkoon ja asianosaisen lapsen omaan raportointiohjemaan.
5. Epäkohdan korjaamiseksi laaditaan suunnitelma. Sovitaan miten, kuka ja millä aikataululla toimitaan. Tämä suunnitelma kirjataan Omavalvonnan seuranta-asiakirjaan
6. Huolehditaan siitä, että epäkohdat tulevat korjatuksi mahdollisimman pian.
7. Ilmoita korjaavista toimenpiteistä kaikille asianosaisille.
8. Huolehditaan raportoinnista. Omavalvonnan seuranta-asiakirja on omavalvontasuunnitelman liite. Siihen ei saa kirjata salassa pidettävää tietoa.
9. Perhekodin vastuuhenkilö Anni Lindgren laatii raportin omavalvonnan toteutumisesta ja siihen liittyvistä toimenpiteistä neljän kuukauden välein.

Riskien/epäkohtien ja laatupoikkeamien tunnistaminen

Riskienhallinnan perustana on perhekodin avoimen ilmapiirin ylläpitäminen, jossa jokaisen olisi mahdollisimman helppo ottaa kaikki asiakasturvallisuuteen liittyvät seikat ja mahdolliset epäkohdat puheeksi. Kannustamme kaikkia perhekodin lapsia ja nuoria, heidän läheisiään, sosiaalityöntekijöitään sekä tukiverkostojaan avoimesti tuomaan esille

heidän havaitsemansa epäkohdat. Riskien tunnistamista helpottaa perhekodin vakiintunut työyhteisö, jolla on usean vuoden tuntemus lapsista ja toimintaympäristöstä.

Ilmoitusvelvollisuus

Lyhdyn työntekijöitä koskee sosiaalihuoltolain 48§:n ilmoitusvelvollisuus, joka velvoittaa työntekijää ilmoittamaan mahdollisista asiakasturvallisuuteen kohdistuvista riskeistä, epäkohdista ja laatupoikkeamista perhekodin vastuuhenkilölle. Ilmoitusvelvollisuuden toteuttamista koskevat menettelyohjeet ovat liitteenä omavalvontasuunnitelmassa. Menettelyohjeissa on maininta siitä, ettei ilmoituksen tehneeseen saa kohdistaa kielteisiä vastatoimia.

Riskien, epäkohtien ja laatupoikkeamien esille ottaminen

Mikäli työntekijä huomaa tai saa tietoonsa perhekodin toiminnassa epäkohdan tai ilmeisen epäkohdan uhan, on siitä kerrottava viipymättä perhekodin vastuuhenkilölle Anni Lindgrenille tai/ ja Janne Lindgrenille. Epäkohdalla tarkoitamme esimerkiksi asiakasturvallisuudessa ilmeneviä puutteita, asiakkaan kaltoinkohtelua tai muutoin asiakkaalle vahingollisia toimia.

Mikäli lapsi tai hänen läheisensä havaitsee epäkohtia, laatupoikkeamia ja riskejä, toivomme että asia otettaisiin avoimesti puheeksi / oltaisiin aina välittömästi yhteydessä suoraan perhekodin aikuisiin. Kannustammekin perhekodin lapsia avoimuuteen ja oman näkemyksen esille tuomiseen.

Aikuisten on hyvä muistaa, että lasta ei kuormitettaisi aikuisten huolilla tai näkemyseroilla vaan aikuisten on hyvä selvittää ne keskenään ottamalla yhteyttä suoraan perhekodin aikuisiin, sen sijaan, että asioita käsiteltäisiin lapsen kautta.

Mikäli suora yhteydenotto perhekodin aikuisiin ei jostain syystä tule kyseeseen, asiakas voi ottaa yhteyttä sosiaalityöntekijään. Olemme itsekkin yhteydessä sosiaalityöntekijään, jos syntyy tilanne, jossa asiakas osoittaa tyytymättömyyttään perhekodin toimintaa kohtaan. Pidämme tärkeänä, että sosiaalityöntekijä on tällaisista asioista tietoinen ja ajan tasalla.

Asiakas voi halutessaan tehdä asiasta myös kirjallisen muistutuksen. Asiakas voi olla yhteydessä myös oman kotikaupunkinsa sosiaaliasiamieheen. Sosiaaliasiamiesten yhteystiedot:

- Helsinki: Sosiaali- ja potilasasiamiesten neuvonta p. +358 9 31043355 ma-to klo 9-11.
- Varha: Vasso/ Kati Lammi p. 050 5590765 ma klo 12-14 ja ti -to klo 9-11.
- Satakunta: Jari Mäkinen p. 0447079132 sosiaaliasiaavastaava@sata.fi

Sosiaaliasiamiehen tehtävänä on auttaa asiakasta (lasta/läheistä) muistutuksen tekemisessä. Muistutukset osoitetaan perhekodin vastuuhenkilölle, Anni Lindgrenille. Muistutuksen voi tehdä myös Varsinais- Suomen aluehallintovirastoon. Vastaamme siitä, että muistutuksen asianmukainen käsittely hoidetaan mahdollisimman pian. Otamme asiasta

yhteyttä välittömästi myös lapsen asioita hoitavaan sosiaalityöntekijään, ellei asia vielä ole sosiaalityöntekijän tiedossa.

Riskien ja esille tulleiden epäkohtien käsitleminen

Esille tulleeseen epäkohtaan puututaan välittömästi ennalta laadittujen menettelytapojen mukaisesti. Akuutti riskitilanne hoidetaan välittömästi ja raportoidaan asiasta lapsen sosiaalityöntekijälle sekä huoltajille. Toteutunutta haittatapaa analysoidaan perusteellisesti ja viipymättä/ tarpeen mukaan muutetaan toimintatapoja ja ohjeistusta niin, että jatkossa palvelujen laatu ja asiakasturvallisuus voidaan varmistaa.

Haittatapahtumien käsittelyyn kuuluu myös niistä keskustelu työntekijöiden, asiakkaan, hänen sosiaalityöntekijänsä ja tarvittaessa omaisen kanssa. Jos tapahtuu vakava, korvattavia seurauksia aiheuttanut haittatapahtuma, asiakasta tai omaista informoidaan korvausten hakemisesta.

Korjaavat toimenpiteet; seuranta, kirjaaminen ja raportointi

Korjaavat toimenpiteet todetun haittatapahtuman/ epäkohdan korjaamiseksi sovimme perhekodein työntekijöiden yhteisen keskustelun pohjalta. Yhdessä sovitaan myös, miten ja millä aikataululla toimitaan. Selvitämme aina myös perimmäiset syyt todettuun epäkohtaan ja suunnitellaan tarvittavat toimenpiteet, jotta toimintatavat saadaan turvallisemmaksi. Uudet toimintatavat päivitetään omavalvontasuunnitelman liitteeksi. Korjauksista toimenpiteistä tehdään kirjaukset omavalvonnan seuranta-asiakirjaan.

Perhekodeissa on käytössä omavalvonnan seuranta-asiakirja, johon kirjaamme esille tulleet haittatapahtumat/ riskit, niiden käsittelyn ja sovitut toimenpiteet niiden poistamiseksi. Samaan asiakirjaan kirjaamme myös sovittujen toimenpiteiden edistymisen. Kirjauksissa selvitetään esille tullut haittatapahtuma, sen ajankohta ja kuka on ilmoituksen tekijä. Siihen kirjataan, miten haittatapahtumaa on käsitelty ja millaisiin toimenpiteisiin on ryhdytty sekä seuranta siitä mitä on tehty, kuka on tehnyt ja milloin tehty. Kirjaaminen tapahtuu siten, että siinä ei mainita mahdollisesti asiaan liittyvien henkilötietoja. Lapsikohtaiset kirjaukset tehdään lasten henkilökohtaisiin raportteihin.

Muutokset ilmoitetaan perhekodein henkilökunnalle ja raportoidaan sosiaalityöntekijälle ja huoltajille. Seuranta-asiakirja on omavalvontasuunnitelman liite ja julkinen asiakirja siinä missä omavalvontasuunnitelmakin. Siihen ei tule kirjata salassa pidettävää tietoa.

5 ASIAKKAAN ASEMA JA OIKEUDET

Sijoituksen valmisteluprosessi

Heti sijoituksen valmisteluvaiheessa on tärkeää arvioida perhekotimme soveltuvuutta mahdollisesti sijoitettavan lapsen tarpeisiin. Tarkoituksena on varmistaa, että jokainen perhekotimme sijoitettu lapsi saa kasvullensa ja kehityksellensä mahdollisimman suotuisan perustan ja hänen tarpeidensa mukaisen tuen. Tämä sijoituksen valmisteluprosessi on kuvattuna Lyhdyn perhekotihoito prosessikuvauksessa, joka on omavalvontasuunnitelman liitteenä. Valmisteluprosessi on yksi tärkeä osa riskienhallintaa.

Asiakassuunnitelma

Vähintään kaksi kertaa vuodessa kokoonnumme lasten asioissa asiakasneuvotteluun yhdessä sosiaalityöntekijän, lasten biologisten läheisten, perhekodin väen kanssa. Lapsi osallistuu häntä koskevaan neuvotteluun ja asiakassuunnitelman laadintaan oman ikä- ja kehitystasonsa mukaisesti. Neuvottelussa kukin voi tuoda esiin näkemyksiään, toiveitaan, huomiotaan lapsen tilanteeseen liittyen sekä antaa palautetta lapsen hoitoon liittyen. Neuvottelun pohjalta sosiaalityöntekijä laatii asiakassuunnitelman. Asiakassuunnitelmassa määritellään lapsen sen hetkinen tilanne, tarpeet sekä yksilölliset tavoitteet ja sisältö kunkin lapsen hoidolle ja kasvatukselle. Siihen kirjataan neuvottelussa sovitut lapsen ja hänen läheistensä yhteydenpitoon liittyvät käytännöt sekä muut yhdessä sovitut asiat. Sosiaalityöntekijä vastaa siitä, että suunnitelma tulee tiedoksi jokaiselle asianosaiselle. Asiakkaan tilanteen tai muun tilanteen muuttuessa saattaa tulla tarpeelliseksi tarkastaa asiakassuunnitelmaa useammin kuin etukäteen on sovittu. Silloin olemme yhteydessä sosiaalityöntekijään ja tiedustelemme hänen näkemystään muuttuneen tilanteen suhteen. Yhdessä sovitaan, miten tilanteessa menetellään. Tavoitteena on, että sovitusta asioista pidetään kiinni ja mahdolliset muutokset otetaan esille seuraavassa palaverissa.

Pyrkimyksenä on, että perhekodin koko pieni henkilöstö osallistuu asiakassuunnitelmapalaveriin. Mikäli se ei aina ole mahdollista, palaveriin osallistuvat raportoivat palaverin asiat työntekijälle. Huolehdimme siitä, että jokainen perehtyy kirjallisesti laadittuun asiakassuunnitelmaan sen saapuessa perhekotiin.

Raportointi

Perhekoti raportoi kirjallisesti sosiaalityöntekijälle ja huoltajille lapsikohtaisesti sovitulla aikavälillä. Raportissa käsitellään ainakin seuraavat asiat: terveys- ja hyvinvointi, Kouluasiat, Arki- ja vapaa-aika, harrastukset, Lapsen omat näkemykset, Yhteydenpito läheisiin.

Hoito- ja kasvatussuunnitelma

Perhekodilla on laadittu oma lomakepohja hoito- ja kasvatussuunnitelmasta. Sen tarkoituksena on täydentää asiakassuunnitelmaa ja kuvata yksityiskohtaisemmin, miten lapsen tarpeisiin vastataan arjessa turvaten lapsen hyvä kohtelu. Hoito- ja kasvatussuunnitelman pohjalta seuraamme lapsen kasvua ja kehitystä ja kirjaamme havaintojamme Napula-asiakastietojärjestelmään. Lapsen sosiaalityöntekijä määrittelee sen, mitkä tahot hoito- ja kasvatussuunnitelman laatimiseen osallistuvat ja kenelle laadittu hoito- ja kasvatussuunnitelma lähetetään tiedoksi.

Hyvää kohtelua koskeva suunnitelma

Perhekodissa on laadittu yleinen hyvää kohtelua koskeva suunnitelma. Suunnitelma on liitteenä omavalvontakansiossa. Suunnitelma toimitetaan jokaisen lapsen sosiaalityöntekijälle. Suunnitelmaa päivitetään vähintään kerran vuodessa. Lapset osallistuvat päivittämiseen heidän kehitystasonsa huomioiden vähintään niin, että yhdessä käydään

suunnitelma läpi pieninä paloina ja aikuinen selittää sen sisältöä lapselle ymmärrettävällä tavalla. Lasten kanssa keskustellaan heille heräävistä asioista ja pyritään konkreettisesti soimaan suunnitelmaa.

Asiakkaan kohtelu, Itsemääräämisoikeuden vahvistaminen

Itsemääräämisoikeus on jokaiselle kuuluva perusoikeus, joka muodostuu oikeudesta henkilökohtaiseen vapauteen, koskemattomuuteen ja turvallisuuteen. Siihen liittyvät läheisesti oikeudet yksityisyyteen ja yksityiselämän suojaan oikeus tehdä omaa elämäänsä koskevia valintoja ja päätöksiä.

Lapsen itsemääräämisoikeus toteutuu perhekodissamme normaalin kotikasvatuksen lailla huomioiden kuitenkin sijoitettujen lasten erityisen elämäntilanteen hänen asuessaan perhekodissa sekä hänen ikä- ja kehitystasonsa ja valmiutensa tehdä hänen etunsa mukaisia päätöksiä.

Lapsen ikä ja kehitystaso sekä itsemääräämisoikeus huomioiden perhekodin aikuiset valvovat ja huolehtivat rajojen asettamisesta ja noudattamisesta kohdistaen kasvatuksellisia ohjeita ja keinoja, kun asioista yhdessä sovitaan.

Oikeus yksityisyyteen

Jokaisen oikeus yksityisyyteen on huomioitu perhekodin säännöissä. Sääntöjen lisäksi yhdessä sovittujen arkikäytänteiden avulla turvaamme jokaiselle yksityisyyden. Perhekodin aikuiset vastaavat siitä, että sääntöjä ja käytänteitä noudatetaan. Lasten yksilölliset erot esim. yksityisyyden tarpeesta vaihtelevat jo hyvin pienestä pitäen. Pidämme tätä yksilöllisten erojen huomioimista perhekodin arjessa hyvin tärkeänä.

Lyhdyn jokaisella lapsella/nuorella on oma huone, jossa hän voi halutessaan viettää aikaa itsekseen, omien puuhastelujensa parissa. Perhekodin aikuiset eivät avaa lapsen/nuoren henkilökohtaisia kirjeitä tai kuuntele heidän henkilökohtaisia puheluitaan. Jokaisella lapsella/nuorella on käytössään omat henkilökohtaiset tavarat, vaatteet yms. Lapsi /nuori saa tuoda mukanaan omia tavaroita/ huonekaluja tms. Hän saa vaikuttaa oman huoneensa sisustukseen.

Vapaus päättää itse omista jokapäiväisistä toimistaan

Lapset kypsyvät eri tahtisesti. Jo ihan pienikin lapsi pystyy päättämään itse joistakin asioista, toisaalta on paljon asioita, joista pieni lapsi ei voi vielä itse päättää. Jollekin omien ratkaisujen tekeminen on pitkään hyvin haastavaa, kun taas toinen voi olla valmis tekemään viisaita päätöksiä ns. vaativistakin asioista jo hyvin varhain.

Kasvatamme lasta alusta alkaen siihen, että hän aikanaan pystyy tekemään itsenäisiä päätöksiä. Kysymme asioista lapsen mielipidettä, selitämme syitä, miksi tiettyihin ratkaisuihin päädyttiin. Kuuntelemme lapsen näkemyksiä, keskustelemme niistä ja annamme tarpeen mukaan vinkkejä erilaisista ratkaisuvaihtoehdoista. Pyydämme lasta itse pohtimaan erilaisia ratkaisuvaihtoehtoja ja arvioimaan niiden mahdollisia vaikutuksia.

Ammatillinen perhekoti Lyhty Omaohjelmasuunnitelma

Tavoitteena on, että lapsi kasvaessaan pikkuhiljaa kypsy tekemään itsenäisesti valintoja.

Pienten lasten kohdalla perhekodeissa huolehditaan kokonaisvaltaisesti lapsen tarpeista ja omaisuudesta, ellei sosiaalitoimen kanssa ole muuta sovittu. Lapsen kasvaessa vastuu rahankäytöstä ja omista tavaroista siirtyy pikkuhiljaa lapselle itselleen.

Lyhty maksaa jokaiselle lapselle käyttövaroja ikäkohtaisesti. 15-vuotta täyttäneille vähintään määrän, joka vastaa kolmasosaa kulloinkin voimassa olevasta elatustuen määrästä. Vuonna 2024 se on 65,34 €. 10 vuotta täyttäneille kuukausirahaa maksetaan 2/3 15 -vuotta täyttäneelle maksetusta summasta (43,56 e) ja alle 10- vuotiaille puolestaan 2/3 yli kymmenen vuotiaille maksetusta summasta (29,04e). Kuukausiraha maksetaan kerran kuussa joko käteisenä tai suoraan lapsen tilille. Lyhty tiedottaa käyttövarojen maksamisesta kerran vuodessa sosiaalitoimelle lähettämässä käyttövarailmoituksessa. Lapsi saa käyttää käyttövaransa täysin itse haluamallaan tavalla.

Mahdollisuus yksilölliseen ja omanäköiseen elämään

Jo sijoituksen alusta alkaen pyrimme hienovaraisesti muodostamaan jokaisen lapsen ja nuoren kanssa sellaisen luotettavan vuorovaikutussuhteen, että kaikista asioista voidaan puhua, neuvotella ja tehdä yhteisymmärryksessä sellaisia ratkaisuja, jotka ovat lapsen ja nuoren edun mukaisia eivätkä vaaranna kenenkään terveyttä, hyvinvointia tai turvallisuutta. Tärkeää on lapsen kuunteleminen ja arvostava ja hyväksyvä suhtautuminen lapsen näkemyksiin.

Lapsi saa mahdollisuuksien mukaan harrastaa ja kouluttautua taipumustensa ja toivomustensa mukaisesti. Lyhdyssä hyväksytään perinteisten sukupuoliroolien rinnalla myös muita sukupuolirooleja ja lapsia /nuori saa kasvaa omaksi itsekseen.

Jokaisella on oikeus elämään, henkilökohtaiseen vapauteen, koskemattomuuteen ja turvallisuuteen. Lapsen ikä- ja kehitystaso huomioiden kohdistamme kasvatuksellisia ohjeita ja keinoja asioista yhdessä sopiessamme. Perhekodin aikuiset valvovat ja huolehtivat ikä- ja kehitystasojen rajojen asettamisessa ja noudattamisessa.

Lasten ja nuorten itsemääräämisoikeuden rajoittamisesta on erityiset säännökset lastensuojelulain 11 luvussa. Nämä lastensuojelulaissa mainitut rajoitustoimet eivät ole käytössä ammatillisissa perhekodeissa.

Huomionarvoista on, että perhekodin arjessa saattaa tulla eteen akuutisti tilanteita, joissa itsemääräämisoikeuden toteutuminen on ristiriidassa lapsen turvallisuuden kanssa tai saattaa vaarantaa lapsen itsensä tai jonkun muun hyvinvoinnin/turvallisuuden. Silloin puutumme akuuttiin tilanteeseen sen vaatimalla tavalla. Otamme näissä tilanteissa aina yhteyttä myös sosiaalitoimeen ja tarpeen mukaan myös muihin viranomaisiin ja pyrimme löytämään tilanteeseen sopivan ratkaisun.

Asiakkaan asiallinen kohtelun varmistaminen

Ammatillinen perhekoti Lyhty Oma-ohjautuvuus

Perhekoti Lyhdyssä vallitsee lasta ja nuorta sekä heidän läheisiään kunnioittava toimintakulttuuri, jonka perustana on luvussa kolme esille tuomamme arvot ja hoito- ja kasvatustyötä ohjaavat periaatteet. Näiden arvojen ja periaatteiden mukaisesti toimiminen takaa sen, että jokainen lapsi tulee asiallisesti kohdelluksi.

Emme hyväksy epäasiallista tai loukkaavaa käytöstä missään muodossa. Jos sellaista ilmenee, puutummme siihen välittömästi.

Asiallisen kohtelu varmistetaan:

- Perhekoti Lyhdyn arvoja ja periaatteita noudattamalla (Luku 3)
- Perhekodin sääntöjä noudattamalla (Liitteenä omavalvontakansiossa)
- Hyvää kohtelua koskevaa suunnitelmaa noudattamalla (Liitteenä omavalvontakansiossa).
- Perhekodin vastuhenkilö vastaa siitä, että kaikki Lyhdyn työntekijät ja lapset/nuoret ovat tietoisia edellä mainituista toimintaperiaatteista ja huolehtii siitä, että perhekodin hoito ja kasvatustyötä toteutetaan näitä toimintaperiaatteita noudattaen.

Mikäli joku havaitsee epäasiallista kohtelua, on siihen välittömästi puututtava ja ilmoitettava perhekodin vastuhenkilölle, joka puolestaan ryhtyy viipymättä toimiin epäasiallisen kohtelun lopettamiseksi. (Ks. Ilmoitusvelvollisuuden toteuttamista koskevat menettelyohjeet)

Epäasiallisesta kohteluun/ haittatapahtumaan/vaaratilanteeseen johtaneet syyt kartoitetaan mahdollisimman pian tapahtuneen jälkeen ja niiden perusteella toimintatapaa muutetaan. Tapahtuneesta keskustellaan avoimesti kaikkien asianosaisten osapuolten kanssa ja tapahtuma kirjataan raporttiin.

Tapahtuneesta ilmoitetaan myös lapsen sosiaalityöntekijälle ja läheisille ja kerrotaan niistä toimenpiteistä mitä on tehty ja tullaan tekemään haittatapahtuman estämiseksi jatkossa. Tapahtuma raportoidaan myös omavalvonnan seuranta-asiakirjaan niiden periaatteiden mukaisesti, kuin se on aiemmin omavalvontasuunnitelmassa kuvattu. Mikäli lapsi/nuori tai hänen huoltajansa, läheisensä tai verkoston jäsen haluaa tehdä muistutuksen, kantelun tai ilmoituksen epäasiallisesta kohtelusta, niin häntä opastetaan sen tekemisessä.

Asiakkaan osallisuus

Lapset/nuoret osallistuvat heitä koskevaan päätöksentekoon ikä- kehitystasoisesti. Heidän kanssaan keskustellaan asioista. Kuulemme mielellämme lapsen toiveita, mielipiteitä ja ideoita toiminnan ja arjen suunnitteluun liittyen. Rohkaisemme lapsia kertomaan omia toiveita, huomioimme ne ja pyrimme toteuttamaan niitä mahdollisuuksien mukaan. Huolehdimme siitä, että lapsi tulee tietoiseksi siitä, että arvostamme hänen toiveitaan. Työskentely kodissa on lapsilähtöistä ja kuitenkin aikuisjohtoista. (Aikuisten vastuu = aikuisten päätökset). Lapset voivat vaikuttaa ikätasonsa mukaisesti omaan arkeensa ja siinä tuleviin valintoihin.

Ammatillinen perhekoti Lyhty Omavalvontasuunnitelma

Yhdessä suunnitellaan retkiä ja muuta vapaa-ajan toimintaa, sekä hyviä yhteisiä käytäntöjä arkeen. Jokaisella lapsella on oma kalenteri, johon menot/ tapaamiset merkitään. Lasta valmistellaan tuleviin menoihin ja yhdessä arvioidaan mennyttä, suunnitellaan tulevaa ja jaetaan kuulumisia.

Yhteisiä palavereita pidetään tarpeen mukaan. Niissä sovitaan yhteisistä asioista ja suunnitellaan tulevaa.

Toimintamme ja omavalvonnan kehittämistyössä olennaista on toteuttamamme arviointityö, johon yhtenä osa-alueena sisältyy asiakkailta saatu palaute ja siitä saadun tiedon hyödyntäminen toimintamme kehittämisessä. Asiakaspalautteella tarkoitamme lapsilta, heidän läheisiltään ja sosiaalityöntekijältä hankittua tai muulla tavalla välittyvää tietoa, mielipiteitä ja kannanottoja siitä mitä he odottavat, mitä he tarvitsevat ja miten olemme heidän mielestään onnistuneet toiminnassamme ne huomioimaan. Perhekodin pienestä koosta johtuen merkittävin asiakaslähtöinen toimintamme arviointi onkin asiakkailtamme saatu välitön palaute. Suullisesti saadun palautteen lisäksi keräämme palautetta lapsille, läheisille ja sosiaalityöntekijöille laatimiemme palautelomakkeiden avulla.

Asiakaspalautteen kerääminen ja sen hyödyntäminen

Otamme suullista palautetta vastaan aina kun sitä meille annetaan ja käsittelemme sen yhdessä koko henkilöstön kanssa. Kannustamme lapsia, heidän läheisiään ja sosiaalityöntekijöitä antamaan suullista palautetta meille avoimesti ja suoraan. Palautekyselylomakkeet lähetämme läheisille ja sosiaalityöntekijöille kerran vuodessa postitse vastauskuoriin. Lapset täyttävät lomakkeet kehitystasonsa mukaisesti. Lomakkeen täyttäminen on vapaaehtoista, mutta kannustamme lapsia ne täyttämään.

Saamamme palautteet analysoimme, huomioimme erityisesti esille tulleet kehittämistarpeet ja tarvittaessa teemme muutoksia toimintamme kehittämiseksi.

Asiakkaan oikeusturva

Palvelun laatuun tai asiakkaan saamaan kohteluun tyytymättömällä on oikeus tehdä muistutus toimintayksikön vastuuhenkilölle, Anni Lindgrenille tai johtavalle viranhaltijalle, joka Varsinais-Suomen hyvinvointialueella on sosiaalityön johtaja Soile Merilä. Muistutuksen voi tehdä tarvittaessa myös hänen laillinen edustajansa, omainen tai läheinen. Muistutuksen vastaanottajan käsittelee asian ja antaa siihen kirjallisen, perustellun vastauksen 1-4 viikon kuluessa muistutuksen saapumisesta Perhekoti Lyhtyyn.

Muistutuksen vastaanottaja, virka-asema ja yhteystiedot

- Vastuuhenkilö Anni Lindgren: Hakolantie 22 31400 Somero p. 040 7204365 anni@perhekotilyhty.fi
- Varsinaissuomen hyvinvointialueen sosiaalityön johtaja Soile Merilä Merilä p. 044 2017532 ja sähköpostiosoite soile.merila@varha.fi.

Muistutusten, kanteluiden ja valvontapäätösten käsittely

Perhekodin vastuuhenkilö Anni Lindgren huolehtii siitä, että muistutuksen asianmukainen käsittely hoidetaan mahdollisimman pian ilman viivytyksiä. Muistutus kirjataan saapuvaksi ja asiaa aletaan välittömästi selvittää perhekodin henkilökunnan kanssa. Asiasta ilmoitetaan myös vastuusosiaalityöntekijälle, ellei asia ole vielä hänellä tiedossa. Vastuuhenkilö huolehtii siitä, että annamme muistutuksen kirjallisen perustellun vastauksen 1-4 viikon sisällä muistutuksen saapumisesta.

Jos muistutuksen käsittelyn aikana havaitaan, että perhekodin/perhekodin työntekijöiden toiminnassa on asiakas- tai potilasturvallisuutta vaarantavia seikkoja tai toimintakäytäntöjä, puutummme asiaan heti omavalvonnan keinoin ja korjaamme toimintaa tarvittavilta osin.

Sosiaaliasiamiehen yhteystiedot

Lapsella/nuorella tai hänen laillisella edustajallaan on oikeus ottaa yhteyttä lapsen asuinkunnan hyvinvointialueen sosiaaliasiamieheen. Sosiaaliasiamiehen yhteystiedot:

- Helsinki: Sosiaali- ja potilasasiamiesten neuvonta p. +358 9 31043355 ma-to klo 9-11.
- Varsinais-Suomen hyvinvointialue: / Kati Lammi p. 050 5590765 ma klo 12-14 ja ti-to klo 9-11.
- Satakunta: Jari Mäkinen p. 0447079132 sosiaaliasiavastaava@sata.fi

Sosiaali-asiamiehen tehtävänä on auttaa asiakasta (lasta/läheistä) muistutuksen tekemisessä.

Kuluttajaneuvonnan yhteystiedot

Lapsella/nuorella tai hänen laillisella edustajallaan on oikeus valtakunnalliseen kuluttajaneuvontaan. Kuluttajaneuvonta auttaa ja sovittelee yksityisen henkilön ja palvelua tuottavan yrityksen välisissä kuluttajaoikeudellisissa ongelmissa ja riitatilanteissa. Kuluttajaneuvonnan internetsivut löytyvät osoitteesta www.kkv.fi. Sieltä saa tietoa ja toimintaohjeita asiakkaan oikeuksista erilaisissa kuluttajan suoja koskevissa tilanteissa. Asiakas voi kysyä neuvoa verkkosivuilla jättämällä yhteydenottopyynnön asiointilomakkeella tai soittaa valtakunnalliseen kuluttajaneuvonnan puhelinpalveluun p. 09-51101200.

Lastensuojelun edunvalvonta

Lastensuojelulain 22 § mukaan, Lapselle tulee lastensuojeluasiassa määrätä edunvalvoja huoltajan sijaan käyttämään lapsen puhevaltaa, jos on perusteltu syy olettaa, ettei huoltaja voi puolueettomasti valvoa lapsen etua asiassa ja edunvalvojan määrääminen on tarpeen asian selvittämiseksi tai muuten lapsen edun turvaamiseksi.

Hakemuksen edunvalvojan määräämiseksi voi tehdä holhousviranomaisena toimiva maistraatti, sosiaalihuollosta vastaava toimielin tai huoltaja itse. Edunvalvojaa valittaessa on kiinnitettävä erityistä huomiota asian laatuun ja sen merkitykseen lapselle. Edunvalvoja voi olla esimerkiksi lapsen asioihin perehtynyt asiantuntija, asianajaja tai lainopillisen koulutuksen saanut henkilö. Lapsen asioista vastaavan sosiaalityöntekijän on valvottava lapsen edun toteutumista, avustettava virkansa puolesta lasta sekä ohjattava häntä tarvittaessa saamaan riittävää apua. Perhekoti huolehtii omalta osaltaan, että tarvittaessa lapsen oikeus edunvalvontaan tulee huomioonotetuksi.

6. PALVELUN SISÄLLÖN OMAVALVONTA

Hyvinvointia, kuntoutumista ja kasvua tukeva toiminta

Perhekoti Lyhdyn tarjoaman ympärivuorokautisen perhekotihoidon sisällöstä on laadittu prosessikuvaukset, joissa on prosesseittain kuvattu toteuttamamme perhekotihoidon tavoitteet, sisällöt ja arviointikäytännöt. Nämä prosessikuvaukset löytyvät perhekodin toimintakäsikirjasta, joka on omavalvontakansiossa.

Ruokahuolto

Perhekoti Lyhdyn ruokahuoltoon liittyvistä järjestelyistä on laadittu erillinen ruoka-, pyykki-, siivous- ja jätehuoltoon koskeva omavalvontasuunnitelma, joka on liitteenä omavalvontakansiossa.

Hygieniaikäytännöt

Perhekoti Lyhdyn ruoka-, pyykki-, siivous- ja jätehuoltoon liittyvät hygieniaikäytäntöihin on laadittu oma erillinen omavalvontasuunnitelma, joka on tämän omavalvontasuunnitelman liitteenä.

Lapsen/ nuoren henkilökotaisesta hygieniasta huolehditaan päivittäin ikä- ja kehitystasoisesti opastaen, auttaen ja valvoen. Hampaidenpesut aamuin illoin, suihkussa päivittäin, saunassa tarpeiden mukaisesti. Jokaisella on käytössään oma kylpy- ja käsipyyhe. Perhekodin aikuiset huolehtivat siitä, että henkilökohtainen hygienia toteutuu ikä- ja kehitystasoisesti. Jokaisella on käytössään oma kylpypyyhe ja käsipyyhe.

Aikuisen rooli/mallina toimiminen on ensiarvoisen tärkeää. On myös tärkeää huomioida lasten mahdolliset erityistarpeet hygieniaan liittyvissä asioissa.

Infektioiden torjunta

Hygienia-yhdyshenkilön nimi ja yhteystiedot

Anni Lindgren: Hakolantie 22 31400 Somero, 040-7204365. anni@perhekotilyhty.fi

Miten infektioiden ja tarttuvien sairauksien leviäminen ennaltaehkäistään?

Ammatillinen perhekoti Lyhty Omaavontasuunnitelma

Perhekodin aikuiset valvovat ja ohjaavat lapsia ikä- ja kehitystason mukaisesti erilaisissa hygieniakäytännöissä ja infektioautien ehkäisemisessä. Ennaltaehkäisyn keinoina panostamme kunnolliseen käsienpesuun, yskimis- ja aivastushygieneiaan, tarvittaessa käsidesin käyttöön, ruuanlaittoon ja ruokailutilanteeseen liittyvään hygieniaan. Ohjaamme lapsia välttelemään sairastuneita/ pitämään turvavälejä. Huolehdimme mahdollisen eritepyykin asianmukaisesta käsittelystä, käytämme tarvittaessa kertakäyttökäsineitä ja hengityssuojaimia. Noudatamme viranomaissuosituksia suojavarusteiden osalta. Tarttuvien suolistoinfektioiden yllättäessä sairastuneelle on mahdollisuus osoittaa yksi vessa henkilökohtaiseen käyttöönsä taudein sairastamisen. Perhekodin aikuisten ja lasten on mahdollista saada vuosittain kausi-influenssarokote. Epidemiatilanteissa selvitämme epidemiaan liittyvät tiedot ja toimintaohjeet ja toimimme niiden mukaan asiaankuuluvalla tavalla.

Terveyden- ja sairaanhoito

Terveyden- ja sairaanhoidossa käytämme ensisijaisesti julkisia Varsinais-Suomen hyvinvointialueen palveluja: Kouluterveydenhuolto, Someron terveyskeskus/Salon sairaalan päivystys (viikonloppuisin). Perhekodin aikuiset huolehtivat lasten asioihin liittyvistä terveyskeskus/sairaalakäynneistä. Pidämme tärkeänä, että kukin lapsi saa juuri hänelle tarkoitettua yksilöllistä hoitoa. Otamme aktiivisesti selvää ja kartoitamme terveydenhoitoon liittyviä asioita/mahdollisuuksia.

Hammashoito siirtyy lapsen sijoituksen yhteydessä hänen vakituisen asuinkuntansa hyvinvointialueelta Varsinais-Suomen hyvinvointialueelle ja asiointi tapahtuu Someron terveyskeskuksen hammashoitolassa.

Kiireettömissä tilanteissa lasten terveydenhuollosta vastaa julkinen sektori eli Someron terveyskeskus. Lääkärin läheteellä jatkohoito mahdollisesti Salon aluesairaala tai TYKS.

Akuutti sairastuminen hoidetaan ensisijaisesti Someron terveyskeskuksen tai Salon sairaalan päivystyksessä. Tilanteen kiireellisyys arvioitava aina erikseen tilanteen vakavuudesta riippuen. Tarvittaessa soitamme Päivystysapuun p. 116117.

Hätätapauksessa soitamme 112. ja toimimme sieltä saamiemme ohjeiden mukaisesti.

Erikoissairaanhoidon palvelut järjestää Varsinais-Suomen erikoissairaanhoidopiiri, jossa hoidosta vastaa Salon aluesairaala ja TYKS. Lasten- ja nuorisopsykiatrianpoliklinikan palveluja on mahdollista saada Salossa. Psykoterapiassa lasten on mahdollista käydä mm. Salossa, Turussa tai Lohjalla.

Pitkäaikaissairaana lapsen tai nuoren terveyttä edistetään terveydenhuollon hoitosuunnitelmassa tehdyn suunnitelman mukaisesti. Hoito- tai kuntoutussuunnitelma laaditaan lapsen/nuoren tarpeidenmukaisesti eri ammattiryhmien kesken. Mukana suunnittelemisessa voi olla lääkäri, fysioterapeutti, toimintaterapeutti, ravitsemusterapeutti, psykoterapeutti, psykologi jne. Terveyden edistämistä seurataan terapeuttien käynneillä ja hoitoneuvotteluissa. Mahdollisten sairaalahoitojen aikana lapseen/nuoreen ollaan tiiviisti yhteydessä huolehtien hänen turvallisuudentunteestaan koko sairaalassaolon ajan.

Ammatillinen perhekoti Lyhty Omavalvontasuunnitelma

Asiakkaiden terveyden- ja sairaanhoidosta vastaa perhekodin vastuuhenkilö, Anni Lindgren yhdessä perhekodin työntekijän Eija Kasvisen kanssa.

Lääkehoito

Perhekoti Lyhdyllä on lääkehoitosuunnitelma, jonka on tarkastanut ja hyväksynyt Lyhdyn lääkehoidosta vastaava lääkäri Lauri Oja. Lääkehoitosuunnitelmassa on kuvattu lääkehoidon toteutus ja vastuut. Sitä päivitetään tarpeen mukaan, vähintään kerran vuodessa. Lääkehoitosuunnitelma on liitteenä omavalvontakansiossa.

Moniammatillinen yhteistyö

Sijoituksen aikana jokaiselle lapselle muodostuu oma, hänen tarpeitaan vastaava tukiverkosto. Yhteistyö tämän tukiverkoston kanssa on yksi tärkeä tehtävämme. Yhteistyöverkostoomme kuuluvat sosiaalityön ja huoltajien lisäksi koulun toimijat, kouluterveydenhuollon, terveydenhuollon ja lasten ja nuorten psykiatrian edustajat sekä lasten terapeutit ja edunvalvojat. Lisäksi teemme yhteistyötä lapsen harrastustahojen kanssa.

7 ASIAKASTURVALLISUUS

Perhekodin asiakasturvallisuus- ja pelastussuunnitelmassa on kuvattu perhekodon asiakasturvallisuutta ja paloturvallisuutta koskevat käytännöt sekä toimintaohjeet mahdollisten asiakasturvallisuutta uhkaavien riskien varalle. Asiakasturvallisuus- ja pelastussuunnitelma on omavalvontakansion liitteenä ja sen toinen kappale on toimitettu Palo- ja pelastusviranomaiselle, joka on hyväksynyt sen.

Perhekodissa on laadittu myös poistumisturvallisuusselvitys, jonka toinen kappale on toimitettu palo- ja pelastusviranomaiselle ja joka on myös liitteenä omavalvontakansiossa.

Sekä asiakasturvallisuus- ja pelastussuunnitelmaa että poistumisturvallisuus selvitystä tarkistetaan ja päivitetään aina tilanteiden muuttuessa ja toimitetaan viranomaisille tarkastettavaksi viranomaisohjeistusten mukaisesti.

Henkilöstö

Perhekoti Lyhdyssä on viisi sijaishuollon asiakaspaikkaa, joista neljä täytettynä. Perhekoti ei ole täyttämässä viidettä asiakaspaikkaa. Perhekodissa työskentelee molemmat perhekotivanhemmat Anni ja Janne Lindgren ympärivuorokautisesti ja lisäksi yksi kokoaikainen työntekijä, Eija Kasvinen.

Anni Lindgren; yrittäjä, vastuuhenkilö, lastentarhanopettaja, sosionomi, luokanopettaja, kasvatustieteiden maisteri, neuropsykiatrinen valmentaja

Janne Lindgren; yrittäjä, maatalousyrittäjä, maatalousteknikko,

Eija Kasvinen; ohjaaja, kokoaikainen työntekijä, lähihoitaja, koulunkäynnin ohjaajan erityisammattitutkinto,

Perhekodissa työskentelee näin ollen kolme vakituista työntekijää. Työntekijöiden vaihtuvuus on hyvin harvinaista. Perhekodin äiti toimii vastuuhenkilönä ja työskentelee

Ammatillinen perhekoti Lyhty Oma- valvontasuunnitelma

ympäri vuorokautisesti perhe-
kodissa. Koska perhe-
kodissa on ulkopuolinen työntekijä, jää
vastuhenkilön tehtävien hoitoon riittävästi aikaa.

Perhe-
kodissa sijaisten tarve on hyvin vähäistä, mutta tarvittaessa käytämme tuttuja si-
jaisia, jotka tuntevat lapset ja perhe-
kodin toimintakäytänteet. Lisäksi sairaanhoitaja
Anette Ojanen käy arvioimassa vähintään kerran kuukaudessa perhe-
kodissa lääkeshoidon
toteutumista ja on tarvittaessa konsultoitavissa päivittäin.

Henkilöstön rekrytoinnin periaatteet

Perhe-
kodin vanhemmat vastaavat siitä, että työntekijät täyttävät ne ominaisuudet, joita
työskentely perhe-
kodissa edellyttää. He varmistavat työntekijöiden kelpoisuuden/sovel-
tuvuuden tarkistamalla henkilöiden ammattioikeuksia koskevat rekisteritiedot sosiaali-
huollon ja terveydenhuollon ammattihenkilöiden keskusrekisteristä (Terhikki/Suosikki),
velvoittamalla työntekijän esittämään tarvittavat opinto- ja työtodistukset. Työntekijän
on sitouduttava pitämään salassa kaiken työsuhteeseen liittyvän luottamuksellisen ai-
neiston työsuhteen aikana sekä sen päättymisen jälkeen. Työntekijän on esitettävä en-
nen työsuhteen alkua rikosrekisteriote. (Laki lasten kanssa työskentelevien rikostaustan
selvittämisestä (504/ 2002).

Kuvaus henkilöstön perehdyttämisestä ja täydennyskoulutuksesta

Työntekijät perehdytetään perusteellisesti perhe-
kodin toimintaan, käytäntöihin, oma-
valvontaan sekä niihin työtehtäviin, joita työntekijältä edellytetään. Toimintakäsikirjan
liitteenä on uusien työntekijöiden perehdytystä varten laadittu perehdytysuunnitelma.
(Liitteenä oma-
valvontakansiossa)

Täydennyskoulutusten valinnassa huomioimme ensisijaisesti ne tarpeet, joita perhe-
kodin
toiminta edellyttää. Ensisijaisina ovat asiakasturvallisuuteen liittyvät säännöllisesti uu-
sittavat koulutukset. Näiden asiakasturvallisuuteen liittyvien koulutusten lisäksi halu-
amme suunnata osaamisemme perhe-
kodin lasten tarpeiden mukaisesti ja etsiä koulutuk-
sia, jotka parhaalla mahdollisella tavalla palvelisivat perhe-
kodin jokapäiväistä hoito- ja
kasvatustyötä.

Perhe-
kotimme pyrkii järjestämään koulutuksia kaikille työntekijöille vähintään 20 h/
vuodessa. Perhe-
kodilla on laadittuna koulutus-
suunnitelma.

Toimitilat

Perhe-
kodin asuinrakennus on vanha hirsi/puurakenteinen, kaksikerroksinen maalaistalo.
Perhe-
koti toimii rakennuksen alakerroksessa.

Alakerrassa on kuusi makuuhuonetta, kaksi olohuonetta, tupakeittiö, sauna- ja pesutilat,
kaksi wc:tä, kodinhoitohuone sekä kolme eteistä sisäänkäynteineen. Asuinrakennukseen
on ennen perhe-
kodin toiminnan alkamista tehty peruskorjausremontti, jossa on huomi-
oitua toiminta perhe-
kotina.

Jokaisella lapsella on oma huone. Huonekoot vaihtelevat. Jokaisessa huoneessa on lap-
sen tarvitsemat huonekalut: sänky, kirjoituspöytä, vaatekaappi, hylly tms. tavaroiden

säilytystä varten. Perhekodeissa on runsaasti ns. yhteisiä tiloja, jotka mahdollistavat hyvin yhteisöllisyyden toteutumisen.

Perhekodin pihapiirin muodostavat maatilan talousrakennukset, sekä puutarha omenapuineen ja marjapensaineen. 300 metrin päässä järven rannassa on perhekodin kesämökki-saunarakennus.

Perhekotiin sijoitettujen lasten/nuorten omaiset ja läheiset voivat vieraila asiakassuunnitelman mukaisesti perhekodeissa lapsen omassa huoneessa tai sovitussa yhteisissä tiloissa. Omaisten yöpyminen ei ole mahdollista.

Teknologiset ratkaisut

Perhekotiin on asennettu verkkoon kytketyt palohälyttimet ja kulunvalvontalaitteet (ikkunat ja ovet). Kulunvalvontalaitteet eivät ole tällä hetkellä käytössä. Perhekodeissa on koneellinen ilmastointi. Perhekodin isä Janne Lindgren vastaa perhekodin palohälytintä järjestelmän toimintavarmuudesta. Hän tarkastaa järjestelmän toimivuuden säännöllisesti ja huolehtii tarpeenmukaisesta huoltotoimien järjestämisestä.

Terveydenhuollon laitteet ja tarvikkeet

Perhekodeissa on käytössä seuraavia terveydenhuollon laitteita ja tarvikkeita: vaaka, verenpainemittari, kuumemittari, haavasidoksia, haavanpuhdistusaineita, dosetteja, lääkkeiden puolittaja. Vastuuhenkilö, Anni Lindgren vastaa yhdessä lääkehoidosta vastaavan työntekijän, Eija Kasvisen kanssa terveydenhuollon laitteiden ja tarvikkeiden hankinnasta, käytön opastuksesta ja asianmukaisesta huollosta. Perhekodeille on laadittu laiterekisteri käytössä olevista laitteista. Rekisteristä on löydettävissä tiedot laitteiden sijainnista, niiden kalibroinnista/ huollosta/ toimintakuntoa koskevista tiedoista sekä tiedot esiintyneistä vaaratilanteista, joita laitteiden käyttöön voi liittyä sekä vaaratilanteen ilmoituksen ajankohdasta. Ks. oma-ohjautuvuus-suunnitelman liitteenä oleva laiterekisteripohja.

Mikäli laitteiden käytön yhteydessä syntyy vaaratilanteita, jotka johtavat tai olisivat saattaneet johtaa asiakkaan, käyttäjän tai muun henkilön terveyden vaarantumiseen ja jotka johtuvat terveydenhuollon laitteiden ominaisuuksista, ei toivotuista sivuvaikutuksista, suorituskyvyn poikkeamasta tai häiriöstä, riittämättömästä merkinnästä, riittämättömästä tai virheellisestä käyttöohjeesta tai muusta käyttöön liittyvästä syystä, teemme ilmoituksen viipymättä Fimeaan. Vastuuhenkilönä Anni Lindgren huolehtii ilmoituksesta sekä siitä, että tieto vaaratilanteesta tiedotetaan myös laitteen valmistajalle, valtuutetulle edustajalle, maahantuojalle ja jakelijalle. Laitteiden käyttäjien tulee ilmoittaa vaaratilanteesta viipymättä Anni Lindgrenille, jotta hän voi ryhtyä tarvittaviin toimenpiteisiin. Vaaratilanneilmoitus tehdään Fimean verkkosivuilla olevalla Pdf-lomakkeella.

8 ASIAKAS- JA POTILASTIETOJEN KÄSITTELY JA KIRJAAMINEN

Asiakastyön kirjaaminen

Ammatillinen perhekoti Lyhty Omavalvontasuunnitelma

Pääsääntöisesti asiakastyön kirjaamisesta vastaa Lyhdyn vastuhenkilö Anni Lindgren, mutta koko Lyhdyn vakituinen henkilökunta on suorittanut Nappula-kirjaamisohjelman käyttöön liittyvän koulutuksen ja tarvittaessa myös Janne Lindgren ja Eija Kasvinen kirjaavat. Asiakastyön kirjaaminen kuuluu yhtenä osana perehdytysuunnitelmaan.

Kirjaaminen tapahtuu Nappula-ohjelmaan vähintään viikoittain. Kirjaamista helpottavat Nappulassa olevat otsikot, (terveys ja hyvinvointi, psyykkinen vointi, kouluasiat, arki ja vapaa-aika, yhteydenpito, muu raporttimerkintä), jotka ohjaavat kirjaamista.

Tietosuoja ja henkilötietojen käsittely

Perhekodille on laadittu:

- tietoturvasuunnitelma, joka täyttää 1.11.2021 voimaan tulleen asiakastietolain 1784/2021 27§:n ja THL:n määräyksen 3/2021 mukaiset velvoitteet.
- Menettelyohjeet tietosuojaan ja henkilötietojen käsittelyyn
- Tietosuojaseloste, rekisteriselosteet.

Tietoturvasuunnitelma on sen luonteensa vuoksi salassa pidettävä, mutta se voidaan tarvittaessa luovuttaa valvovien viranomaisten perehdyttäväksi. Menettelyohjeet ja tietosuojaselosteet ovat omavalvontakansion liitteenä.

Perhekodin kaikki työntekijät ovat suorittaneet tietosuojaan perehdyttävän koulutuksen. Perhekotivanhemmat ovat suorittaneet tietosuojavastaaville tarkoitetun koulutuksen ja huolehtivat siitä, että tietosuojaan ja henkilötietojen käsittelyyn liittyviä lakeja ja ohjeistuksia noudatetaan.

Henkilötietojen käsittely ja tietoturva on myös yksi uusien työntekijöiden perehdytyksen osa-alue. Jokaisen työntekijän tulee tutustua tietoturvasuunnitelmaan ja menettelyohjeisiin. Työntekijöiden osaamista ylläpidetään säännöllisin koulutuksin. Tietoturvallisuuden liittyvät koulutukset ovat osa perhekodin täydennyskoulutusvalikoimaa.

Tietosuojavastaavan nimi ja yhteystiedot

Tietosuojusta vastaavat yhdessä Anni ja Janne Lindgren

Onko yksikölle laadittu salassa pidettävien henkilötietojen käsittelyä koskeva seloste?

Kyllä Ei

9 YHTEENVETO KEHITTÄMISSUUNNITELMASTA

Toteuttamamme kehittämistyön tarkoituksena on toimintamme jatkuva muokkaaminen vastaamaan asiakkaidemme; lapsien, heidän perheidensä ja sijoittavien kuntien tarpeita.

Kehittämistyössä olennaista on toteuttamamme omavalvonta ja toimintamme arviointi. Arvioimme toimintaamme asiakkailta saadun välittömän palautteen lisäksi, seurannan, oman työn arvioinnin sekä kirjallisen asiakaspalautteen (lapset, perheet, sijoittavat

Ammatillinen perhekoti Lyhty Omaevalvontasuunnitelma

hyvinvointialueet) keinoin. Arvioinnin avulla saadun informaation avulla pyrimme löytämään toiminnastamme ne alueet, jotka vaativat kehittämistä ja joihin kehitystyössämme keskitymme.

Arvioinnin lisäksi peilaamme Lyhdyn toimintaa käymällä keskusteluja yhteistyötahojemme kanssa. Työohjaus ja henkilökunnan arvokeskustelut ovat myös yksi tärkeä osa kehittämistyössämme. Toimintaa kehitetään myös koulutusten avulla.

Kehittämistarpeiden ilmaantuessa aloitamme välittömästi toimenpiteet toiminnan kehittämiseksi

10 OMAVALVONTASUUNNITELMAN SEURANTA

Omaevalvonnan toteuttaminen on jatkuvaa ja se toteutetaan aiemmin tässä omaevalvontasuunnitelmassa kuvattujen käytänteiden mukaisesti.

Paikka ja päiväys: Somerolla 7.3.2023

Allekirjoitus: _____
Anni Lindgren

Päivitykset

Versio	Päiväys	Kappaleet, joita päivitetiin	Allekirjoitus
2	16.12.2023	3,4,5	
3	15.5.2024	4, 5,	